

MAGYARÁG

Nyomda és kiadótulajdonos:
Pásztor Ede cég

VI. EVFOLYAM 178 szám.
1937. Junius 28. Hétfő

Ara 2 Lei

FUGGETLEN POLITIKAI NAPILAP
MEGJELENIK MINDEN NAP

Alapította

PÁSZTOR EDE

Felelős szerkesztő
Kádár Miklós

SZERKESZTŐSÉG és KIADÓHIVATAL
ORADEA, PIATA MIHAI VITEAZUL 4.

A demokrata párt harmadszor is jelöltetni akarja ROOSEWELTET a köztársasági elnökségre

Newyork, junius 26. Igen valószínűnek látszik azon eshetőség, hogy Rooseveltet harmadikban is jelöltni fogják az Egyesült Államok elnökének. A demokrata szenátorok a napokban ülnek össze értekezletre Jefferson szigetén, hogy ezt az eshetőséget megvitassák. Ismeretes, hogy amióta Washington nem volt hajlandó harmadszor is vállalni az elnökséget, az összes többi elnökök követték példáját.

Ujabb washingtoni jelentés szerint Rooseveltnél részt vesz a jeffersonszigeti értekezleten, ahol a demokrata szenátorok és képviselők tanácskoznak három napon át. Az értekezleten állást foglal a demokrata párt a jövőt és különösen Rooseveltnél harmadszori jelölése felől fognak dönteni. Tekintettel a legutóbbi eseményekre és John Lewis, az amerikai munkásság ismert vezérének jelölési eshetőségére, nincsen kizárva, hogy az Egyesült Államok történetében először egy elnök háromszor jelölteti magát.

A béke nevében

Anglia az 1934. és 1936. esztendőben a következő értékben szállított fegyvert és hadianyagot külföldre. 1934-ben 1,365.000 fontsterling, 1935-ben 1,607.000 és 1936-ban 1,302.000 fontsterling értékben. Ezek a számok azonban csak a hadianyagokra s „ipari” célokra szánt robbanó anyagokat jelentik.

5 millió lejre kártya

A CAM igazgatóságának legujabb statisztikája szerint ez év első negyedében 5,283.565 lei értékű kártyát adtak el. — Ugyanez a múlt esztendő első negyedében 100 ezer lejjel volt kevesebb.

Megnyitják a sinaiai játékkasszinót

București, junius 26. A fővárosi lapok szerint erőfeszítéseket követnek el a sinaiai kasszinó megnyitása érdekében, tekintettel arra, hogy a szerencsejátékokból befolyó százalékra a különböző kórházaknak szükségük van.

IDŐJÁRÁS

A bucurești meteorológiai intézet jelentése: Derült idő várható, nyugaton és délen záporosó. Felmelegedés.

Lupu lemond?

Fővárosi körökben bizonyosnak tartják azt a hirt, amely az utóbbi napokban szélteben-hosszában elterjedt, hogy dr. Lupu a nembeti parasztpárt bucurești csoportjának vezetője lemond.

Lupu lemondására állítólag az adott okot, hogy nem tudott megegyezésre jutni a párt vezetőségével s különösen Mihalacheval. Utódjára eddig még ismeretlen.

Brasovban tárgyalják Bratu merénylőinek ügyét

București, junius 26. Bratu professzor merénylőinek védői nemrégiben kérvényt nyújtottak be a iași hadbíróshoz s kérték az ügy áthelyezését a

brasovi haditörvényszékhez. A iași bíróság helyt adott a kéresemnek s így a rektor merénylőinek bűnügye Brasovban kerül tárgyalásra.

A CFR 800 millió kölcsöne

București, junius 26. Nemzetvédelmi érdekből a CFR felhatalmazást kapott 800 millió lejes kölcsönnek belöldi hitelintézetektől való felvételére. E kölcsön garantálása

végett 2 milliárd értékű papirokat fognak kibocsátani. A kölcsönvevő összegből a vasutak különböző nemzetvédelmi szempontból fontos építkezéseket fognak eszközölni.

9 éves kisfiu öngyilkossága

București, junius 26. Târgoviste mellett tegnap egy ház padlásán felakasztva találták Matei Vasile Stanescu 9 éves fiúcskát. Megállapítást nyert, hogy néhány nappal ezelőtt Stanescu legjobb barátja, Virgil Badescu is hasonló módon vetett véget életének. Ez keserítette el annyira a fiút, hogy kövesse barátja példáját.

Legujabb sport

Sparta-Admira 2:2

Prága, junius 26. A Közép-európa Kupa mérkőzések során tegnap játszották le a második Sparta-Admira meccset. A meccs ismét eldöntet-

lenül végződött. Az eredmény 2:2 volt. A harmadik meccset szerdán játszzák. Egyelőre a mérkőzés színhelye nincs eldöntve.

Négyszemközt

București lapok — a görögországi román kisebbség sorsával foglalkozva — nem fogynak ki a panaszból. Az Universul szerint — több, mint egymillió menekült görög telepedett le 1914—1920 években a románok által lakott Görög-Macedóniában s ez a román kisebbség helyzetét kedvezőtlenül befolyásolta. A görög kormány segítséget nyújt véreinek az ott élő románság kárára. Kisebbség legelőjük maradt, minek következtében a jószág száma is apadt. Olyan helyen történik ez, hol ugyyszólván egyedül románok laktak. Ugyanez a helyzet — panaszokozdik az Universul — kulturális téren is. A világháború kitörése idején 46 román elemi iskola és két román középiskola volt Görögországban. A békeszerződés egyházi, iskolai és jótékonyági téren autonómiát biztosított a románságnak. A görög kormány mind kevésbbé tiszteli a régi jogokat. Azt mondja: állami szuverenitását sértik a nemzetközi megállapodások. Az Universul a „szélsőséges görög nacionalisták erőszakos görögösítése” miatt panaszokozdik. Meg kell jegyeznünk, hogy az Universul a méltatlan megbántódás és az igazságtalanság fölött érzett fájdalom olyan hangját szöszallatja meg, amelynek hangszerelését minden kisebbségi lap megirigyelhetne. Szinte csodálkozva kérde az ember, honnan veszi az Universul ezt a szép szótárt?

Spanyol-olasz hajókarambol a Földközi tengeren

Sztambul, junius 26. Sulyos hajókatasztrófa történt tegnap a ardanellákban. A Capobino nevű olasz hajó, amely a Fekete Tengerre igyekezett, beleütközött a Madalános nevű spanyol köztársasági hajóval. Az összeütközés oly heves volt, hogy az olasz hajó elsüllyedt. Ugy vélük, hogy a spanyol hajó hadiszereket és fegyvereket szállított.

Mai számunk 8 oldal, ára 2 lei

Az ember testi és lelki egyensúlyának

egyik legfőbb alapfeltétele a jó emésztés, ez pedig nagyrészt a vegetatív idegrendszer egyensúlyától függ. Ha megbolydul ez az egyensúly és akár a szimpatikus akár a paraszimpatikus ideg működése uralkodóvá válik, azaz nem egyensúlyozzák ki egymást tökéletesen, a legkülönbözőbb emésztési zavarok lépnek fel, amelyek később helyrehozhatatlan pusztításokat okozhatnak a szervezetben.

Az amerikai gyógynövények kivonataiból előállított világhírű Gastro D. gyógyszer közvetlenül a vegetatív idegrendszerre hat, a szimpatikus és paraszimpatikus idegek egyensúlyát állítja helyre, így a baj gyökereire fejt ki hatását. — Ezért az összes gyomor, epe, vese, máj- és bélbajok esetében olyan nagyszerű eredményeket értek el vele, mint eddig egyetlen más gyógyszerrel sem.

Gastro D. kapható gyógyszerárakban és drogueriákban, vagy megrendelhető 135 lei utánvét mellett Császár E. gyógyszerárán, București Calea Victoriei 124.

Érik a buza kalász...

I.

Arany-sárga kalász tenger lett a mező tája. Imádságos, hálás szívvél tekintünk szét rája.

II.

Gyönyörűség a lelkiünknek gyenge hulláma, Örömmel tölt el bennünket zengő susogása.

III.

Még egy pár nap: é köztöte megpendül. Az aratók ajkairól a nóta felesendül.

IV.

Ropognak a buza szárai gyűlnek a keresztek Mind megannyi Isten áldás Egi érdem rendek.

V.

Arany s ezüst csillogású kedvesebb ez nekünk Isten ezzel jutalmazza hulló verejtékünk.

Vincze Sándor

Van már „grüberli“-készülék is

A newyorki szabadalmi kiállításán a női világ érdeklődésének központjában Gilbert Izabella rochesteri lány találmanya, a „gödöröskéket előidéző készülék” áll, melyet tulajdonosa lefekvés előtt arcára csatol és másnap reggel bájos arc- és ajakgödöröskéivel ébred. A háziasszonyok figyelme leginkább a Ruelland Albertina által feltalált villamos vasaló felé fordult, amely egy szerszám ételmelegítőnek is használható.

HIREK

TIZ ÉV ALATT EGYMILLIO GYERMEK HALT MEG ROMANIABAN. Az „Informația” című lap hivatalos kimutatásokról hivatkozva kimutatja, hogy 10 év alatt egymillió gyermek halt meg Romániában. Legnagyobb a gyermekhalandóság a falvakban, ahol a gazdasági nyomor nagyobb. A lap megfelelő intézkedéseket sürget a helyzet megjavítására.

Ritka sertés. John Mindleton farmer, akinek Csikágó közelében jófelszerelt mintagazdasága van, egy kiállításon bemutatott egy általa tenyésztett York fajú disznót, amelynek súlya 350 kg. A disznót a kiállítás helyére külön kis tehergépkocsin szállították, amely egyben ketrecc is a hatalmas állatnak.

ÚJ ÁLARC MÉRGES GÁZAK ELLEN. Németországban hír szerint újfajta gázmáskokat gyártanak, melyeknek minden része német belföldi anyagból készül. Az új álarc állítólag bármilyen mérges gáz ellen védelmet biztosít. Háromféle nagyságban gyártják: férfiaknak, asszonyoknak és gyermekeknek. Az új álarcot egyetlen mozdulattal a fejre lehet erősitni. Kis ventilátor van felszerelve, amely a lélegzést megkönnyíti, a szem előtt pedig ablak, mely sem miben sem zavarja a látást, úgy, hogy a gázálarc viselőjét nem akadályozza a munkában.

Ingujiban járhatnak Róma polgárai. Az olasz fővárosban a nagy melegre való tekintettel megengedték a férfiaknak, hogy csak nadrágban és ingben járjanak az utcákon. — A rendelet ugyanakkor a szállító-társaságokhoz is fordul és közli velük, hogy ez a viselet a villamoskocsikban és társasgépkocsikban is engedélyezve van.

Tüntetés fokhagymával. A „Daily Express” írja: Newyorkban, a Broadway egyik mozgóképszínházából karhatalomnak kellett elűznie 400 zenészt, akiket a hangos film munkanélküliekké tett. A zenészek 12 órán át tartották megszállva a mozgóképszínház nézőterét és ez alatt az idő alatt szakadatlanul fokhagymás szendvicseket ettek. — A teremben a levegő a fokhagymaszag miatt annyira elviselhetetlenné vált, hogy a többi nézők hanyat-homlok siettek a pénztárhoz, hogy miután visszazakapták pénzüket, meneküljenek.

Egy hidegvérű angol repülő. Tegnap délután a sendoni repülőtér közvetlen közelében egy repülőgép összeütközött a mezőn dolgozó traktorral. A pilóta, bár megsebesült, mégis egyensúlyba hozta gépét, majd siklórepüléssel leszállt, aztán habozás nélkül felkapaszkodott a traktorra melyről az össze-

ütközésnél szintén megsérült vezetője leesett s megállította a gépet.

IRTÓZÁS TÚZVESZ EGY KASSA MELLETTI FALUBAN. A Kassa melletti Modra községben tegnap reggel tűz támadt, amely a szélről hajtva rohamos gyorsasággal terjedt tovább. Néhány óra leforgása alatt a lángok csaknem az egész falut elborították. Hatvan lakóház, minden hozzátartozó gazdasági épülettel együtt földig leégett. Egy négyéves kisfiú a lángok között életét vesztette, egy asszony pedig életveszélyes sebeket szenvedett. A kár meghaladja a másfélmillió cseh koronát.

Színes kövezen fiatalabbak a nők és romantikusabbak a férfiak. Az 1939-ben tartandó san franciscói nemzetközi kiállítás területét színes kövezzel burkolják. Az alapszín a gesztenyebarna és magenta közötti piros árnyalat lesz, rózsaszínű és halványsárga sávokkal. Szakértők szerint a színes kövezzel vidámabbá és elevenebbé teszi a látogatókat, a férfiak regényes hajlamuk lesznek, könnyebben költenek, a nők pedig fiatalabbnak és csinosabbnak látszanak. A kiállítás színtere a san franciscói öbölben építendő négyszáz acre felületű mesterséges „Kincsek Szigete” lesz, melyen a kiállítás bezárása után repülőtér épül.

KICSIRÁZOTT AZ 1600 ÉVES BUZA. Dr. Saburo Hosaka, a tókioi egyetem tanára kijelentette, hogy egy nemrég felfedezett, 1500 éves sír agyagkoporsójában talált buzaszemek hatnapi kiásárlás után kicsiráztak.

Egy angol urvezető erkölcsi. Londonból jelentik: Szokatlan és feltűnő ítéletet hozott az angol bíróság egy közlekedési vétséggel vádolt urvezető ügyében. A hölgyet azal vádolták, hogy igazolvány nélkül vezette autóját. A bíróság 3 hónapi fogságra ítélte s az indoklásban kimondta, hogy a vádlott erkölcsi életét súlyosbító körülménynek tekintti. A vádlott ugyanis elhagyta férjét, elhanyagolta gyermekét és a bíróság tudomása szerint már a harmadik férffel él együtt. Az asszony védője fellebbezett s tiltakozott az indoklás ellen, mondván, hogy a magánélet eseményei nem tartoznak a közlekedési ügyhöz. A fellebbezési bíróság most ítél és az elsőfokú bíróság álláspontját fogadta el. „Nem közömbös — mondja az indoklás — hogy a vádlott erkölcsi élete ellentétes a szokással s a törvénnyel, mert szerelmi viszonyai jellemzik, — mennyire nem alkalmazkodik a közösség által megállapított szabályokhoz. Egyébként is 1 hónapon belül már másodszor szegi meg a közlekedési törvényt”.

RUMBA-JEGY

SZELVENY

ötödik széria

30

Aki a folytatólágon megjelenő számokat összegyűjti, résztvesz a „Rumba” játékban

1937. május — június — július

Feljegyzésre érdemes

hogy a bucurești-i vendéglősök ellentáltk a kormány intézkedésének s hiába írták rájuk a maximális árakat, nem tartották be. Egész egyszerűen, leszavazták a kormányt s máshol, más körülmények között, ha más nem, parázs kormányváltás lehetne a dologból. De nálunk ilyen kicsire oda sem néznek! Hogy a kormány egy intézkedésében szervezett ellenállással találja magát szembe? És hogy ez az ellenállás győz is? Sőt: azért győz, mert igaz van?! Ennek semmi következménye nincsen. Holott: az illetékeket nem szállították le már pedig enélkül nem lehet maximálni. Az állam nem követelhet polgáraitól kötelezettséget, ha a maga kötelességét nem teljesíti. Az árletörés pedig nem maradhat üres szólam, tessék ahhoz komolyan és eredményesen hozzáfogni!

Tilos a káromkodás Olaszországban, a tetoválás Amerikában

Rómából jelentik: Pariani tábornok, olasz hadügyi államtitkár felhívta az összes hadtestparancsnokságokat, hogy a katonaságnál a káromkodás feltűnően elterjedt szokásának erőlyesen vessen véget. Ezen túl szigorú fegyelmi büntetésben részesülnek azok a katonai személyek, akik káromkodásra ragadtatják magukat. — Valamennyi kaszárnában figyelmeztető táblákat akasztottak ki ezzel a felirattal: „A káromkodás sérti a katonai becsületet. Káromkodni szigorúan tilos, úgy a büntetőtörvénykönyv, mint a katonai szabályzat értelmében”.

Newyorkból jelentik: Az Illinois állambeli Peoria városban történt, hogy Charles Jones tengerésztiiszt elrendelte, hogy Walter K. Erger ujonc, akit a tengerészekhez vettek fel, egész szolgálata alatt köteles jobb alsó karján kötést viselni. Ennek a furcsa rendelkezésnek az a magyarázata, hogy az ujonc alsó karjára meztelen női alak volt tetoválva s a legújabb rendeletek szerint pedig olyan legénynek nem vehetők fel a hadseregbe, akik illetlen képeket tetováltatnak a karjukra.

Mi történt a héten

A hét eseményeinek zsumolt programjából első sorban a német és olasz kilépést a benemavatók bizottságából kell kiemelnünk. Ez a dolog gerince. Mindaz, ami történt, legalább úgy tűnik fel, — csak előjátéka ennek a lépésnek. A két ország most is a legszélsőségesebb magatartást tanúsítja, vagy meghajol akaratuk előtt a világ, vagy... legyen akár háború.

Megjegyzendő, hogy hasonló értelemben már fordult szemből Hitler és Mussolini a világgal. És mindig az volt a vége a dolognak, hogy a két ország keresztül vitte akaratát.

Holott a dolog nem így indult. Nemrégén még arról volt szó, hogy Neurath Londonba megy és megkötözi az év legjobb politikai paktumát olyan paktumot, mely végre csakugyan megteremti a békét Európában. A szép tervet azonban hirtelen felborította valami.

Nem is egy, hanem két esemény. Az egyik az oroszországi események. Németország, mely Angliával akart ugyan békés megegyezést kötni, jól tudja, hogy Angliával békülni annyi, mint Franciaországgal is kezét nyújtani. Franciaország pedig közös alapon áll — külpolitikai kérdésben Oroszországgal. Aki Franciaország barátja, nem lehet Oroszország katonai ellensége, mert a két ország meg nem támadási szerződésben áll egymással. Németország tehát közvetve Oroszország felé is békés lépéseket tett.

Erre beüt az orosz kivégzések sora. Minden jel arra vall, hogy az orosz belpolitika megingott, nem áll azokon a biztos alapokon, mint azelőtt. Németország tehát szintén visszahuzta kinyújtott kezét. Ebben a pillanatban „a feszültség enyhült”, ami magyarán azt jelenti, hogy a német diplomácia nem dobta el az utolsó sulykot, ellenben kezében tartja.

Hogy mi történik még, az csak a jövő héten dől el. Jóslani nem lehet. A világ békeakarattal tel, azt reméli, hogy sikerülni fog a német harci kedvet ismét leszerelni, annál is inkább, mert Franciaországban a népfronti kormány ismét csak megszilárdult és nem kell attól tartani, hogy a belpolitikai béke felfordul.

A Chautemps kormány csak folytatása a Blum-kormányoknak. A francia szenátus, mely a kisiparosokkal szemben a nagyiparosokat képviseli, megbuktatta Blumot, mert a francia miniszterelnök meg akarta valósítani ugyanazt a szociálpolitikát, amit Roosevelt Amerikában. A nagy vállalatok, kartellek ellenőrzéséről volt szó. A kereseti lehetővé tegye a megnövekedését úgy akarják megteremteni, hogy ugyanakkor a drágaság ne

Első: Anglia, második: Belgium

Eden beszéde az alsóházban

Súlyosbodik a kormánycsapatok helyzete a spanyol fronton

London, június 26. Az angol parlament külügyi vitájában Chamberlain miniszterelnök beszéde után Lloyd George mondott beszédet és maró gunnyal támadta a miniszterelnököt.

— Hidegvérre van szükségünk — mondotta Lloyd George — ez azonban nagyon bizonytalan valami. A halkan is hideg vére van, nekünk azonban bátorságra és határozottságra van szükségünk.

Lloyd George után Eden mondott beszédet és a kormány álláspontját igyekezett menteni.

— A kormányt gyávasággal vádolják, de nem hiszem, hogy ezt valaki komolyan elhinné.

Anglia békét akar és azt az utolsó pillanatig igyekszik fenn tartani, de ha kell, fegyvereinket és hatalmas haderőnket is működésbe fogjuk hozni. Haderőnk első sorban az angol birodalmat és annak biztonságát fogja védelmezni, másodsorban Belgiumot veszi védelembe, ha azt megtámadná és csak harmadsorban fogunk beleavatkozni olyan ügyekbe, melyek Anglia érdekeit közvetlenül nem érintik.

NEMZETI HADIHAJO BOMBÁZTA PALAMOS KIKÖTŐJÉT

Barcelona, június 26. Pénteken éjjel egy nemzeti hadihajó bombázta Palamos kikötő-

jét amely Barcelona közelében fekszik. A halottak és sebesültek száma még ismeretlen.

HADITÖRVÉNYSZÉK ELE ÁLLITJÁK ÉS KIVÉGZIK AZ ELFOGOTT OROSZ ÉS FRANCIA TISZTEKET

Milánó június 26. A „Corriere della Sera” jelentése szerint a San Sebastiannál elfogott orosz és francia repülő-tiszteket haditörvényszék elé állítják és valószínűleg kivégzik, mert bebizonyosodott róla, hogy a bászok milícia szolgálatában állottak és annak érdekében hajtották végre sikertelen támadásukat a nemzeti csapatok ellen.

Santandert zsúfolásig megtöltötték a menekülők

Newyork, június 26. Az amerikai lapok megjegyzik, hogy Amerika élénk érdeklődéssel kíséri a spanyol eseményeket. Nem kerülte ki az amerikai közvélemény figyelmét Alméria bombázásának borzalmai és különös feltűnést keltett, hogy a felkelők a katolikus papok meggyilkolásával vádolják a baszkokat. Ezek a bűntények, írják a lapok, semmi esetre sem irhatók a vallásos baszkok számlájára. A valószínűsége éppen annak van meg, hogy a gyilkosságokat a nemzeti csapatok követték el, mert a papság halálmegvető bátorsággal állott a baszk szabadságharc mellé.

Salamanca, június 26. Santander elestét napról napra várják. Tény az, hogy a városban 400.000 menekült zsúfolódott össze, ami azt jelenti, hogy több mint fele a lakosságnak idegen. Az élelmiszerellátás nagy nehézségekbe ütközik, a lakosság éhínségnek néz elébe.

Súlyos válságban a francia frank

London, június 26. A francia frank pénteken újabb mélypontra süllyedt, amit pénzügyi körökben a francia politikai helyzet bizonytalanságával magyaráznak. A francia lapok sürgős intézkedést kérnek, mert bizonyos, hogy a francia frank még katasztrofális értékvesztést is fog szenvedni. A francia frank zuhanása arra készítette Chautemps miniszterelnököt, hogy maga vegye át a pénzügyminisztérium ügyeinek vezetését mindaddig amíg Bonnet pénzügyminiszter hazérkezik Amerikából.

Az angol birodalmi érdekeknek megfelelően oldják meg a Palesztinai kérdést

Jeruzsálem, június 26. A Palcor jelentéssel, hogy Sir Arthur Wauchope palesztinai főkormányzó Spicer rendőrfelügyelő kíséretében repülőgépen — Londonba utazott, ahol részt fog venni a kormány új Palesztina politikájának végleges leszögezésében. A főkormányzó három hétig marad Londonban és ezen idő alatt Battershill főtitkár fogja helyettesíteni.

London, június 26. A „Sunday Times” jelenti, hogy a királyi bizottság jelentését még a közeli napokban aláírják és a kormány elé terjesztik. A je-

lentés közzétételére július elején kerül sor. A lap értesülése szerint a jelentés aránylag drasztikus politikai vonalat követ, amely messzemenően figyelembe veszi az angol biro-

dalom szükségleteit és „Racial Settlement”-et, faji telepítést irányoz elő Palesztinában. Hogy milyen formában képze-ezt el a királyi bizottság, arról hallgat a lap.

Repülőgépen érkezett Bucures-tibe a svéd válogatott

Tekintettel a nagy távolságra, a svéd szövetség úgy határozott, hogy repülőgéppel utaztatja csapatát Bucures-tibe, a vasárnapi válogatott meccsre. A svédek pénteken este 6 óra-

kor meg is érkeztek a băneasai repülőtérre ahol a román szövetség vezető üdvözlötte a repülőgépből frissen kiugrázó svédek.

emelkedjék. Ami Blumnak nem sikerült, remélhetőleg sikerülni fog Chautemps-nak. A francia kismemberek óriási tömege áll az új kormány mögött.

Bennünket ez annyiban érdekel, hogy a béke akkor nyugszik szilárd alapokon, ha azok a országok, melyeknek komoly érdekében áll a békét óvni, belpolitikailag

erősek. Láthatjuk, hogy a legkisebb gyengülés ma a háború veszélyét idézi fel. Ezért kívánjuk, hogy megerősödjék a francia belpolitika és vele együtt az európai népek békéje.

A számok nem csak beszélnek, a számok sikoltanak!

Minden olasz katonára 10 pár bakkanacs. Minden abesszin harcos megölésére 150 golyó jutott. 32 ezer orvos, 6000 telefon állomás! Ez a 217 napos olasz-abesszin háború statisztikája

Róma, június 26. Az ember szédülve tekint bele az olasz hadvezetőség nemrég közzétett kimutatásába, melyben a százezres és milliós számok, hektoliterek és tonnák csillagászati számrendszereket meghaladó módon hemzsegnek.

Mint a falusi, aki a nagy városban minden házat az otthoni templomtoronnyal mér össze, mi is csak úgy tudunk eligazodni ezek között a hatalmas számok között, hogy az itthoni viszonyok méreteivel közeledünk feléjük.

üzemanyagot használt fel és így — hogy ismét itthoni példával éljünk — kétszerannyi benzint fogyasztottak az aránylag rövid idő alatt, mint országunk összes autói, autobuszai egy év folyamán.

A hírszolgálat központjában 900 rádióleadó és 6000 telefonállomás állott. Mindehhez olyan sok drót kellett, hogy annak hosszúságát számba fől se lehet fogni, de képzeljük el, hogy egy elszánt ember fogja magát és a fővárosi Calea Victoriei két vége között ki akarja feszíteni: ha megállás nélkül egyenlő gyorsasággal jár ide-

Minden emberre -- 10 pár bakkanacs

Abessziniából egy félmillió sereg faragott Etióp császárságot. A katonáknak összesen 850 millió puskagolyó volt a torniszterébe dugva: — minden egyes abesszin benschülöttre ennek folytán 150 darab jutott. Némi takarékoság esetén ennyi lőszer elég volna Európa és Amerika egész lakosságának egyénenkénti főbelövésére, — mindenki egy úgynevezett „jól irányzott” lövést számítva. Minthogy azonban még szép számmal maradtak abesszinek életben is, remélni lehet, hogy puskagolyó is került még haza egynéhány tucat vissza a magazinokba.

Az olaszok megtanulták a világháborúban, hogy egy se regre minden külső ellenség-nél veszélyesebb az éhség és nélkülözés. El is látták katonáikat annyi ennivalóval és ruhával, hogy például minden emberre 10 pár bakkanacs jutott. Elhihető, hogy ez a gondoskodás nem volt felesleges ott, ahol a terep kietlen szikláival, inkább emlékeztet valami fantasztikus Hold-tájképre, mint emberlakta vidékre.

A felhasznált ruhaszövet egy-végbe lefektetve, annyit tett ki, hogy még a számot leírni sincs kisebb fajta papíron hely. Elég azt mondani, hogy egyhosszában körülérné egyszer az egyenlítőt, egyszer az északi sarktól a déli sarkig és vissza, de még mindig lógna egy akkora kis maradék, a melyet át lehetne huzni a Föld középpontján. És ha az 50 fontos hőseghen menetelő derék bersaglierik és alpinik talán kevesebb textilneművel is beérték volna, a hirtelen leszakadó, hideg trópusi éjszakában bizonyára áldották a hadvezetőség gondos előrelátását.

ÜTSZÁZ TEHERVONAT BUZA.

Miután Abesszinia minden értekes volta mellett is nem valami Kánaán, főleg, ami a gabona termelését illeti, buzáról, és az olasz étlap két elengedhetetlen főszereplőjéről: a makaroniról és rizsről az anyaországban kellett gondoskodni. Csak buzát 2 és fél millió mázsát vittek magukkal, ez akkora mennyiség, hogy 500 meg-

rakott tehervonat tudná csak elszállítani. A többi tészta és rizsneművel együtt pedig a hány teherkocsija a magyar államvasutaknak csak van, — mind megtelne. Hát még, ha ehhez hozzávesszük a takarmányféléket, melyekből szintén milliós tételekre volt szükség. Egy-egy kisebb ország vasutja akár egész évben mást se fuvarozott volna, mint az olasz lovak, öszvérek és szamarak kosztját.

Az éghajlat és a nehéz szállítási lehetőségek folytán — a konyha és a trén sokszor napokig nem tudta utólréni a sziklafalakra macskaügyességgel felkuszó csapatokat — különös fontosságot nyert a konzerv és az ásványvíz. 35 milliónál több hus- és zöldségkonzervdobozra volt szükség. Minden emberre 70 darab jutott, ami már magában azt bizonyítja, hogy minden egyéb nehézség mellett, éhezéssel alig lehetett szólni. Képzeljük el, — hogy ezt a nagy csomó bádagskatulyát Oradeára hoznák, ki lehetne kövezni vele a Piața Mihai viteazult és a színháztól az állomásig terjedő utvonulat. És ha már városunk arányaihoz szabjuk a hadi előkészületeket, akkor képzeljünk el a város házi torony helyébe egy üveget, ebbe lehetne beleönteni mindazt az ásványvizet, a mit az olasz csapatok magukkal vittek, de még így is kicsi rogná belőle egy kisebb uszodára való. Ha még ehhez hozzá vesszük, hogy 44 millió darab citrom is volt a kezükben, akkor el kell ismernünk, hogy a hőség és szomszomság ellen minden lehetőt elkövettek, — költség, az nem számított.

HARMINCKÉTEZER ORVOS.

A modern technika eddig még egy hadjáratban sem játszott akkora szerepet, mint itt. Főleg az a repülés nagyszerű teljesítményeit emlékeztetünk be idézni, de nem főleg az megmondani azt, hogy az olasz hadsereg több gépkocsit vitt le Abessziniába, mint ahány Romániában egyáltalán van. — Ezeknek a teljesítményét föl-mérhetjük akkor, ha tudjuk, — hogy minden autó 87 mázsa-

Gyomorfájdalmak
rossz emésztés
gyomorégést
gyógyít
Bullrich-Só
PROBAZACSKO 10-LEI 100gr CSOMAG 28-LEI

oda, akkor 625 napig tart amíg éjjel-nappal folytatott önfeláldozó munkával befejezi tettét és az egész drótmennyiséget le gombolyítja.

A fölállított tábori kórházakban 20 ezer ágyhely volt, összesen 32 ezer orvossal.

Mindezek a számok már a múlté, történelmi adatokká váltak és a legjobb uton vannak ahhoz, hogy 50 év múlva olasz gimnáziumok érettségi tételei között szerepeljenek. A háború költségeit még akkor is nyögő olasz polgár így fogalmazza majd meg az iskolai kérdést: „Hogyan vesztettük el a megnyert abesszin háborút”.

PARDON

Boldog Margit szentté avatását most ime megcáfolják. Sajnáljuk, hogy az illetéktelen beavatkozás miatt történt. A szentszék ugyanis a legutolsó pillanatig titokban tartja, hogy kit avatnak szentté, a szenttéavatási pereket a nyilvánosság kizárásával intézik. A szentszék tehát főleg azt szögezi le, hogy Boldog Margit szenttéavatásának híre nem jöhetett hivatalos katolikus helyről. — Margit élete ugyanis nincsen azokkal a csodákkal tele, mely a szenttéavatást indokoltá tenné. Megpróbálta testvére István is, sőt azután is voltak kísérletek, hogy szentté avassák, de a pörök, bármennyire is szerették volna a magyar katolikusok, nem sikerültek. Érdekes azonban, hogy az egyházi jogban tudatlan és járatlan magyar nép mindig szentnek tartotta Margitot és a szigetet is így hívják „szent Margit szigete” és nem „Boldog Margit szigete”. Azt bizonyítja ez, hogy a szeretet főnődája valaki személye körül mindig erősebb és feltartóztat-hatatlanabb, ha a nép lelkéből fakad, mintha felülről diktáltak. Akit a nép nagy bajában és nyomorúságában szeretni akar, azt minden földi nyomorúságának megváltójaként tiszteli, akár beleegyezik abba fel-sőbb hatalom, akár nem. A szentimádásban a jobb élet utáni vágyakozás kiált s ez függetlenül megnyilvánul a hivatalos véleményről. Margitot szentnek tartják. Nem azért, mert életét oly jól ismerik; hogy a hivatalos elismerés fölötte is így határoznak, hanem azért, mert élete köré csodákat fonni, szeretni Őt, az Elérhetlent, megnyugvás a zaklatott és kétségbeesésbe fásult emberiségnek.

A hivatalos nemzetközi kimutatás szerint még mindig nagy a munkanélküliek száma. Tizenhat és félmillió munkanélküli van az egész világon. Egy kis ország. Holott ugyanakkor tudjuk azt, hogy a konjunktúra újból beköszöntött és a gazdasági fellendülés biztatóan felfelé fejlődik.

A munkanélküliek ilyen nagy számának tehát végeredményben más az oka: Ez pedig a gépek. Az ipari termelés emelkedett, de ugyanakkor a gépek tökéletesedtek és az emelkedett ipari termelést ezek látják el.

Két hirt kell közölnöm a nyájas olvasóval. Egyik: Joe Louis kiütötte Braddockot. A másik: Szervácusz Jenő hazajött és itthon fog tovább dolgozni. Ha haragos ember volnék azt mondanám: én nem tudom, ki az a Joe Louis, Önök meg nem tudják, ki az a Szervácusz tehát kvittek vagyunk. De én nem vagyok haragos ember és nekem jobban fáj, hogy Önök nem tudják ki az a Szervácusz, minthogy azt tudják, hogy ki az a Joe Louis. Szervácusz az élő magyar képzőművészet legnagyobb ígérete, kinek óriási sikere volt most Budapesten és Clujon él. Hát most elárultam. Cserébe még azt sem kívánom, árulják el nekem ki az a Joe Luis, kinek nevét öklömmel betűkkel olvasom egy lapban. Holott, úgy gondolom, Szervácuszt, aki itt él közöttünk mégis csak jobban kell ismerni, mint Joe Luist. De mondom, nem bánom ne mondják meg ki az. Pedig olvasom, hogy kiütötte Braddockot. De mivelhogy ezt sem tudom, hogy kicsoda, nem is törődöm vele. Ha leütötte, jól tette, bizonyára meg volt az oka.

Belpolitikai ügyelő

PAKTUMOK

1. Nem tartozik éppen a megoldhatatlan problémák közé Averescu paktuma. A dologban nem sokat jelent az a körülmény, hogy Averescu megcáfolta a paktumot. Ami belpolitikánkban megszoktuk, hogy azok a dolgok mind valóságnak bizonyulnak, amiket legjobban tagadnak politikusaink. Azok az események, melyekre egyetlen cáfolat sem érkezett az nem is valóság meg az bizonyos. Nó, de Averescu megcáfolta, hogy jobboldali paktum készül, tehát ideje — hogy készüljön is.

2. Ami pedig a kérdésben a legfontosabb, a jobboldali paktum nyélbeütése közel sem olyan lehetetlen, mint amilyennek általában a progresszív sajtó tartja. Elég könnyelműen. Ilyen ellenvetéseket szült ez a sületlen optimizmus: „Ki látott már diktatúrát ennyi diktátorral?” Tény, hogy a kombinációba vett politikusok mindnyájan, mint diktátorjelöltek szerepeltek a köz tudatban, de ne felejtjük el, hogy olyan kormányban, melynek nem elsőrendű programja az alkotmány-tisztelet, minden egyes miniszternek külön diktatorikus hatásköre van. — Megcsinálják a jobboldali paktumot és úgy kiegyeznek a mutatkozó diktatorikus lehetőségeken, hogy csupa öröm lesz nézni.

3. Nem szabad a jobboldali lehetőségeket lenézni és lekicsinyelni. Komoly veszély, melynek ellenében csak a demokratikus törekvéseket szeghetjük. A demokrata pártok és pártárgyalatok összefogása még ma is (szomorú de így van) sokkal nehezebben megy, mint a jobboldali törekvések összekovácsolása. Igaza van Averescunak. O nyugodt és nyugodtan cáfolja a paktum híré. Az ellenzékben nincsen semmi szüksége azokra az emberekre, akik sokszoros köpenyegfordítással (Goga) elvesztették hitelüket a nép előtt. Ez olyan ballaszt, melynek hordozására az Averescuénál jobb idegek szükségesek. Ha pedig arról van szó, hogy a hatalom árnyékába kell gyülekezni, nem lesz olyan politikus, akire ezen az oldalon ne számíthatna.

4. A most folyó választások, a paktumok szövődései, mind megannyi figyelmeztetés felénk, hogy ügyeljünk, merre vesszük utunkat. Már megtanulhattuk, hogy a választási küzdelem közepette mit ígérnek a pártok. Most nem az számít, hogy melyik politikus milyen szavakat intéz hozzánk. A szó elrepül, a választási eredmény megmarad. A tettek beszélnek. Melyik az a párt, melynek programjában benne van a tiszta alkotmányos demokrácia: ugyanaz, — amely az ország legelső törvé-

IKER NEM KÖTHET BOL- DOG HÁZASSÁGOT

KÉT IKERNÖVÉR ÉS EGY FÉRJ TRAGIKOMIKUS TÖRTÉNETE A BIROSÁG ELŐTT

Newyork, június 26. Mindig is tudtam, hogy iker nem köthet boldog házasságot — zokogta Mary Jane Swank, a philadelphiai törvényszék előtt ahol férjének Harry Brown Cooknak öngyilkossági kísérlete ügyében tartottak tárgyalást. — Örökös nyugtalanság az élete, jobban kell vigyáznia a férjére, mint akárki másnak, mert ott a nővére, akivel folyton összetévesztik. Még a férje is összetéveszti.

A törvényszék előtt hamarosan kibontakozott a Swank-Cook házasság tragikomédiája.

„SWANK ÉS SWANK”

Harry Brown Cook három évvel ezelőtt feleségül vette Mary Jane Swank táncosnőt, aki a Swank und Swank táncduó egyik tagja volt. A táncospár második tagja Jean volt, a másik Swank nővér, aki Cook feleségének ikertestvére volt. A házaspár rövid tanácskozás után elhatározta, hogy az iker testvérek folytatják fellépéseiket, sőt, egyszerűség kedvéért nem is költöznek külön, csak nagyobb lakást vesznek ki, itt fog lakni a házaspár és az iker nővér, illetőleg sógornő is.

FÉRJEM IS KEZDETT ÖSSZETÉVESZTENI

Minden nagyszerűen ment. A fiatal férj mindössze 18 éves volt, mikor az egyik lányt feleségül vette — folytatta tanulmányait a csikágói egyetemen, a lányok pedig táncoltak. — Eleinte egészen természetesen találtam, — folytatta vallomását Mary Jane — hogy minduntalan összetévesztettek bennünket, hiszen gyermekkorunkban is hozzászokhattunk s bennünket már meg se lepott ha összetévesztettek. De a férjem is kezdett összetévesztetni bennünket és ezt persze nem nézhettem tétlenül.

Elmondta a boldogtalan feleség, hogy Harry időnként véletlenül nővérét mutatta be, mint feleségét. Ezen még csak nevettek. Ha idegenek előtt történt a dolog jó tréfának tartották, az ismerősök is nevettek, mert ők se tudták egymástól megkülönböztetni az ikereket.

— Az a baj — kesergett Mary Jane — hogy ugynevezett

nyében is irva van.

Ennek a pártnak oldalán van a mi helyünk, mert a demokrácia az, ami jogainkat megvédi.

Nem számít az sem, hogy ennek a pártnak széthúzása gyöngíti erejét. Mi nem a párt hoz, a pártvezérekhez ragaszkodunk, hanem ugyanahoz a programhoz, amely a pártot tu-

„egypetéjű ikrek” vagyunk, — úgy, hogy gyermekkorunkban tulajdon édesanyánk is összetévesztett bennünket. Meg is bocsátottam Harrynak ezeket az apróságokat annál inkább, — mert tudtam, hogy szeret és csak tévedett.

HARRY MINDKETTŐNKET SZERET.

— De azután szörnyű kételeim támadtak. Olyan egyformák voltunk nővéremmel, — hogy gyanakodni kezdtem, — hogy Harry mindkettőnkét szeret, illetőleg nem tudja, hogy melyikünket szereti. Azután arra is kezdtem gyanakodni, — hogy ő, aki szeretett engem, — olyan pontosan ismer, hogy meg tud különböztetni nővéremtől és szándékkal téveszt össze bennünket.

CSÓK ÉS POFON.

— Azután egy nap — folytatta Mary Jane — mikor hazajöttem, ott találtam Harryt, amint éppen szenvedélyesen csókolt Jeant. Erre pofonütöttem. Harry, úgy tett, mintha nem értené utána magyarázkodott, de én nem tudtam elhinni neki. Különben is Jean pontosan tudhatta, hogy ő Jean és nem én, tiltakozhatott volna. Azután egyszer, mikor otthon ültünk, nyílik az ajtó és belép Jean. Mire Harry felugrott, odasietett hozzá és cuppantós csókot nyomott az arcára. Erre is pofonütöttem Harryt, mert igazán tűrhetetlen, hogy

órákon át ülünk egymással szemben otthon és ő azt hiszi hogy csak most jöttem haza.

A tévedések egyre szaporodtak, úgy hogy Mary Janet kezdte gyötörni a kétely, nem szándékosan téved-e Harry. — Eppen ezért féltékenységgel kezdte a maga részéről gyötörni férjét:

— Mert rendben van, hog. a rokonaink s ismerőseink összetévesztettek — mondta — de ugy-e elviselhetetlen az, — hogy a férjemnek minden alkalommal be kelljen mutatkoznom, mert nem akar megismerni.

TITKOS JEL

Jean is megerősítette nővére vallomását és kijelentette, hogy véleménye szerint Harry tévedései olyan gyanusan gyakoriak kezdtek lenni utóbbi időben, hogy kénytelen volt feltételezni, Harry valami titkos jel alapján meg tudta őket különböztetni és éppen ezért „előre megfontolt szándékkal tévedett”, mikor hozzá közledett.

A férj, aki felgyógyult sebéből, nem sokat beszélt a tárgyaláson. Minden bizonyíték helyett feleségére és sógornőjére mutatott és a bíróság egyetlen tagja se tudta őket megkülönböztetni egymástól.

Öngyilkossági kísérlete miatt, amelyet felesége féltékenysége miatt való elkeseredésében követett el, jelentéktelen büntetést kapott.

Frontharcosok megható találkozása Párisban

A francia és német frontharcosok Párisban találkoztak, — amely alkalommal a német-francia eszmecsere második napján Oberlindober a német frontharcosok nevében nagy beszédet mondott. Ebben hangsúlyozta, hogy a frontharcosok őszintén szeretik a békét, mert megismerték a háborút. Hitet teszünk — mondotta — az olyan béke mellett, amely mindkét nemzet számára egyaránt tisztességes. A francia frontharcosokkal megtaláltuk az

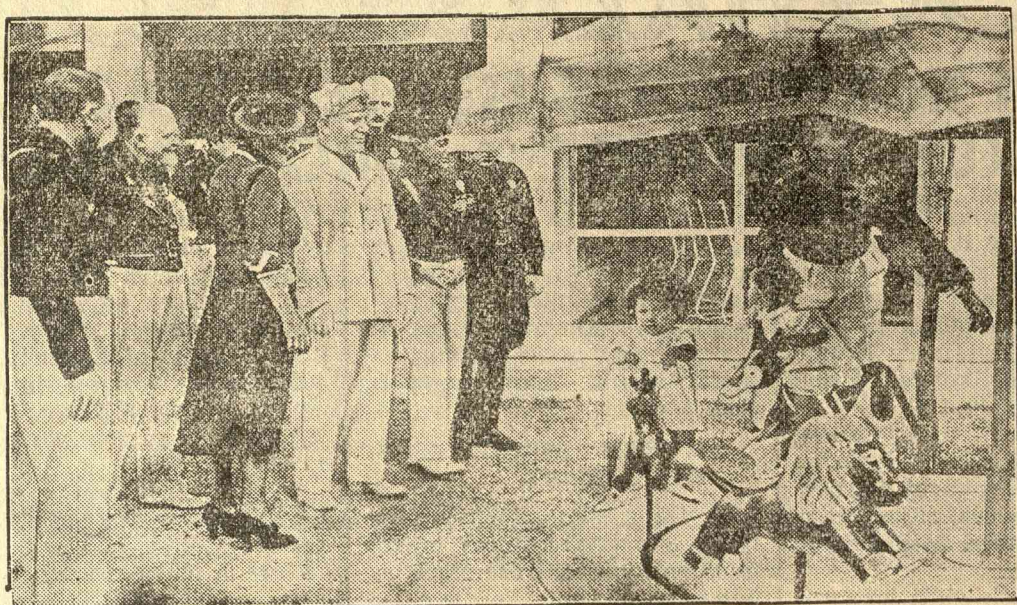
együttműködés útját. Meg kell ismernünk egymást mert ez a megértés kezdete és az egymás megértése a bajtársi érzés kiinduló pontja. Európa kicsi lett az új háború számára, de még elég nagy a bizalommal teljes együttműködésre.

Ezután Goy Jean a francia frontharcosok nemzeti szövetségének elnöke, valamint Pichot az Unió elnöke hangsúlyozták a német-francia megértés lehetőségét és sürgős szükségét.

lajdonképpen megteremtette s amely programhoz, ha a csalfa lelki pártvezérek nem is, de a tömegeik annál inkább ragaszkodnak.

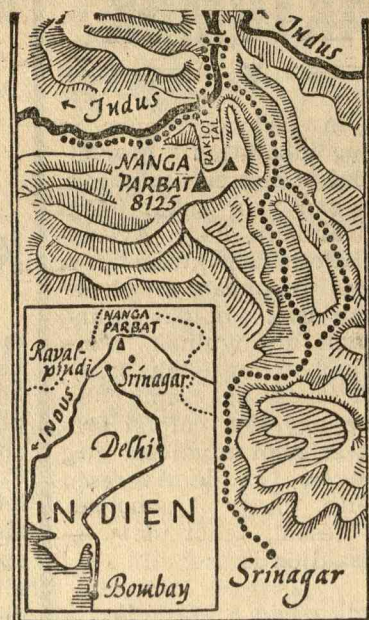
5. A nemzeti parasztpárt több helyen kötött már választási paktumot a magyarsággal. A paktumot nemcsak állni kell, hanem ott, ahol nin-

csen, meg kell csinálni. Mi nem alkudozhatunk jobbra-balra. Láttuk mi történt Devan. Ahol egyéni érdekek még a cizistákkal is szövődtek a demokrata pártok ellen? Hát mi nem vezetők egyéni érdekeiben kötött paktumokat akarunk látni. Demokrata paktumokat az ország demokráta jövője érdekében.

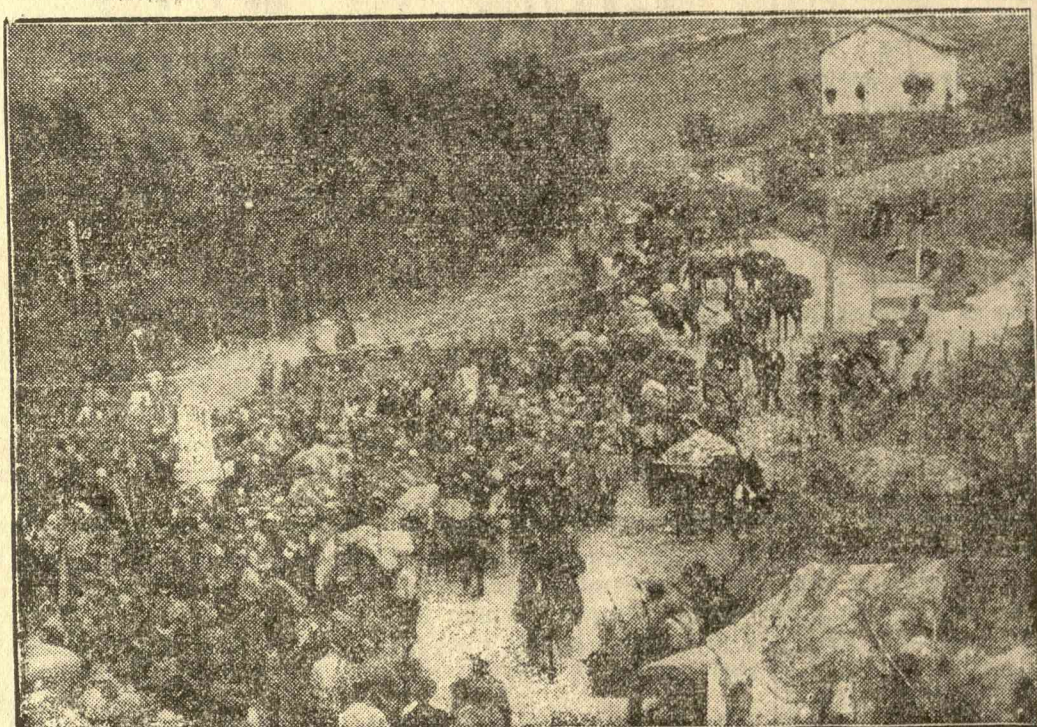
Mussolini a fascista kiállításon

A héten nyílik meg Rómában a „fasiszta” kiállítás, melyet Mussolini már most megtekintett.

A Himalája felfedezése

Isméretes, hogy a múlt héten súlyos szerencsétlenség érte a Himalája felfedezésére indult német tudósokat. Térképünk a tudományos expedíció útját ábrázolja.

Franco csapatainak bevonulása Bilbaoba

Schmelling és Farr

Ezen a héten mérik össze erejüket a világbajnokságért Max Schmelling (balra) és Tommy Farr.

A budaörsi rémes éjszaka

Helyszini riport egy borzalmas katasztrófáról Ötven ember sikolt segítségért a romok alól

Felavatták a budaörsi repülőteret, a magyar aviatika jövője fellegvárát. Örömmel tekintettek a pestiek a budaörsi repülőtérre, Európa egyik legnagyobb repülőtérére. Örömmel várták felavatását.

SZÁZEZER EMBER.

Százezer főnyi közönség övönlötte el a felavatásra váró repülőteret. Százezer ember nézte gyönyörködve a repülő mutatványokat és tapsolt önfeledten a bravurokat végző légi akrobatáknak, örömmel szemlélték az osztrák, német, olasz és magyar aviatika legkiválóbb képviselőit, akik eljöttek, hogy személyes jelenlétükkel feledhetetlenné tegyék a felavatás ünnepségeit.

Még az örömmámorban sző hatalmas közönség a lelki szemei előtt látta a repülő mutatványait, a fülükben csatogott, morajlott az óriás madarak motor berregése, még a szemük előtt cikázott, villámlott a számtalan repülőgép, a mikor egész Budapestet felrázta a hir:

borzalmas szerencsétlenség történt. Budaörsön összeütöközt két repülőtéri látogatással zsúfolt vonat. Rengeteg halott és rengeteg sebesült.

A hírből felverte a várost és akinek ismerőse, rokona volt a repülőtéren, megdermedve tekintett Budaörs felé. Az autók százai száguldtak ki a helyszínrre és rövid idő múlva már pontosan lehetett tudni a borzalmas szerencsétlenség részleteit.

A repülőtérről a HÉV (helyiérdekű vasut) amely Pestet Budaörssel köti össze, bonyolította le a forgalmat Budaörs felé. Minden egyes vonatot hatalmas tömeg szállott meg. Nem lehetett mozdulni semerre sem.

ELŐRELÁTHATÓ VOLT A SZERENCSETLENSÉG.

A szerencsétlenségre kísérteties fény vetette elő az árnyát. A százezer főnyi tömeg elszállítása óriási erőfeszítést igényelt. A felfokozott forgalom olyan feladatot rótt a helyiérdekű vasútra, amelynek nem tudott megfelelni. Alig indult az egyik szerelvény, azonnal bocsátották utána a következ-

zőt. A közönség és az alkalmazottak a legnagyobb izgalommal várakoztak. A forgalom meg-megakadt, az áramszolgáltatás ugyszólván minduntalan megszakadt. Este 10 órakor pedig bekövetkezett a katasztrófa.

A helyiérdekű már csaknem az egész forgalmat lebonyolította, mindössze három szerelvény várt indításra az állomáson, amikor a szörnyű emlékü biatorbágyi viaduktól egy fél órányira bekövetkezett a katasztrófa.

Tíz óra után négy perccel indult el a halálvonat és utána 3 perccel követte a katasztrófában is társa — ikervonat. Az első vonat az áramszolgáltatási zavarok miatt lassan haladt előre, majd az albertfalvai elágazásnál megállt. Az utána következő teljes menetsebességgel haladt, a vonat vezetője a sötétben nem vette észre a nyílt pályán veszteglő vonatot és anélkül, hogy lelassított volna, belerohant az elágazásnál várakozó vonatba. Szörnyű pillanatok következtek.

Hatalmas dörrénés vágott bele az éjszakába, a motorkocsi aljából lángok csaptak elő. Mintha valami tulvilági hatalom játékból kocsikat emelt volna fel, hogy azután ismét odacsapja, úgy emelkedtek fel a levegőbe a hatalmas acélkocsik.

Még el sem ült az ütközés szörnyű zaja, amikor a sebesültek és haldoklók szívszagátó halálordítása verte fel az éjszakai csendet.

PÁNIK AZ ÉJSZAKÁBAN.

Elképesztő látvány tárult elő. A masszív vasalkotmány szilánkokká tört, az összezsúfolt tömeg egymás hegyén hátán igyekezett menekülni, mindenki maga akart kijutni a pokolból, tépték egymás ruháját, és egymást gázolták le a felhőlt sebesített áldozatok.

A páni zivajban kísérteties hangok hallatszottak. Anya gyermekét, férj feleségét keresett.

— Hol vagy Sanyi?

— Jaj hol a fiam?

— Ilonka, Ilonka, élsz-e még? én élek.

— Segítség, meghalok!

— Anyám, anyám!

Kérő, rimánkodó hangok:

— Itt vagyok, hamar, mert meghalok.

Az irtózatot még növelte, hogy egy betört fejű, vértől csöpögő ember eszelősen rohant a kocsik között és vészesen ordított:

— Ott jön a másik vonat. Agyongázol bennünket az is

TIZENEGY MENTŐKOCSI.

Az állomás tisztviselői azonnal értesítették a mentőket, a kik néhány perc múlva tizenegy kocsival vonultak ki. De addig is tenni kellett valamit. Vasa főtörzsmester egy pár vállalkozóval hozzálátott a mentési munkálatokhoz. A kocsik ablakain mászott be és vonszolta ki az alélt embereket. A rémület percről percre nő. Egy sebesültet emel ki a romok alól. A lapockájába kampos vasdarab furódott. A szerencstelen függ a kampón. — Vérfagyasztó kiáltást hallat. Vasa le akarja venni a hatalmas testet, a kampó nem enged. Az őrmester előveszi a zsebkését és kímetszi a húsrészt, amibe a kampó akadt.

Megérkeznek a mentők és megérkezik a hatóság. Kor-dont vonnak, csak az újságírókat engedik az áldozatok közelébe. A mentés teljes erővel folyik, egymás után emelik ki az áldozatokat és egymásután telnek meg a mentőkocsik. A mentőautók elindulnak és a sebesülteket beszállítják a különböző kórházakba. A szétroncsolt kocsik közül előkerül az első halott: Kuthy Gyula 37 éves belügyminiszteriumi szám-tanácsos. Gyomrában egy elgömbült vasrud ül, két karját összezúzta az összeütöközés ereje. Kuthy Gyula az első halott. Szemfedője egy újságpapír.

Lassanként megtisztulnak a romok s úgy látszik, már senki sincs alattuk. Ekkor azonban nyöszörgő hang szálal meg:

— Kérem én is itt vagyok. Édes fiam kérem, jöjjön ide is

Egy zúzott pad roncsa alatt egy pap fekszik.

— Miért nem kiált tisztelő-dő uram?

— Én ráérek fiam, én pap vagyok, előbb a többieket.

Hordágyra kerül a pap is vele együtt ötvenen vannak. Ötven sebesült és egy halott.

Török Tibor

Gyomorbántalmaknál, emésztési zavaroknál és számos más esetben is, a „Bullrich-só” komolyabb bajok fellépését akadályozza meg. Hasgörcs, gyomorégés, a fájdalom jelentkezésénél többször 1/2 teáskanál „Bullrich-só”-t vegyünk be.

János bácsi

megint világbonyodalom fejeget a Leipzig miatt. Érti maga, hogy mit akarnak a németek?

— Férfit becsületesemre mond, hogy nem értem. Mer' azt monggyák, hogy a hajójukat meg akarták torpedózni, de a torpedó a tengerbe esett és emiatt vannak annyira felháborodva, hogy egyszerűen lefújták az ellenőrzést. Ha a torpedó valóban érte volna a hajót, akkor vajjon a németek továbbra is betöltötték volna a tengeri kalóz szerepét?

— Micsoda kalauzét? Talán ellenőrt?

— Hát a villanyoson is csak egy rang különbség van az ellenőr, meg a kalóz között. A kalóz jukasztja a jegyet, az ellenőr meg eltépi. A németek fordítva csinálták: előbb eltépték a megállapodást, osztán jelezték ki, hogy ők nem akarnak tovább ellenőrök lenni és megelégednek a kalóz szerepkörével. Erre osztán felvonultatták hajóikat.

— Maga mit gondol? Háboru lesz, vagy nem?

— Ezt már meg teccett egy néhányszor kérdezni mostanában, de miután már az olasz-liszka csodarabbi is aszontta, hogy nem lesz, én nem mondhatok neki ellent, mer' akkor azt mondanák rám, hogy antiszemita vagyok. Lehet, hogy Hitler mást mond, már csak azért is, hogy ne legyen egy véleményen a csodarabbival.

— Mit szól a francia kormány átalakulásához?

— Ugy láccik, Blum meg elégszik már azzal is, hogy hejjettes miniszterelnök lehessen. A szenátus meg híjába vállalkozott Matyska szerepére és robbantotta fel a kormányt — megmaradt annak a Leója.

— Mit szól a vasárnapi ügyvéd választáshoz? Olyan nagy volt a rend, hogy elhalasztották a választást.

— Így ne járjunk a bihormegyei tanácsválasztással is. — Már mostanság olyan rend van, hogy már a kocsik se borulnak fel az utakon, legfeljebb csak a paktumok.

A nap kérdése

Tegnap kolportálják, ma megcáfolják. — Tegnap még úgy volt, hogy az állam átveszi a konverziós adósságok jó részét és állami kötvényeket bocsát ki a hitelezőknek. 430 ezer konverziós kisember szabadult volna meg ettől a teherrel. Az államnak aránylag nem is került volna sokba. Mindössze 600 millió lejről volt szó. — Csakugyan: nem olyan nagy teherrel és kevésbé indokolt terhekhez képest. S miért ne tenné meg az állam? Miért kell az egésznek úgy hangzania, mint egy választási trükknek? Miért kell elhinnünk, hogy a hírt kolportáló Adeverul az újságból szöpte az egészet? Nem valószínű. A kormánynak mind ez érdekében állott s az lenne a helyes, ha most már állaná a szavát.

A nap által tönkretett arcborét hozza rendbe, tisztítsa meg

„FLOREAL” No. 2.

krémmel. Puder alá használjon FLOREAL No 1. krémet.

Főlerakat: Pap Drogueria

Oradea, Bulev. Reg. Ferdinand 9. Tel. 656. Naponta postai szétküldés.

APRÓHIRDETÉSEK

Az apróhirdetés ára szavanként 2 lei. A legkisebb hirdetés 10 szóig 20 lei.
A rumba-igazoló jegy szelvényei ellenében 10 szavas apróhirdetést 10 leiért közlünk.

POSTA

Megkezdődött a nagy árkedvezmény

Róna fényképésznél
6 drb. művészi lev. lap csak 30 lei, ugyanaz, ami a kirakataimban látható. Str. Alexandri 4

Házasság jeligré levél van a kiadóban.

Özvegy saját házzal és jól menő üzlettel, megismerkedne 55—60 éves férfivel, kinek 30—40 ezer lei készpénze van. Jelige „Vallás nem akadály”. 3059

ÁLLÁS

Jómegjelenésű intelligens úgynök akvizíciós munkára, privát házak látogatására, garantált legkevesebb 4000 lei havii jövedelemmel felvétetik. — Cim a kiadóban. 2022

Tanuló fizetéssel felvétetik. Elastică gumiüzem Vlahuța 32. 3060

Kocsist keresek. Papp Izvorului ut 14. (Tudőszanatórium mellett). 3077

Tanulóleányokat fizetéssel felvesz Schwartz szalon Parcul Traian Nr. 1. 1061

Munkáslányok fölvetetnek. Gyertyagyár, Alcea Gojdu 3. 3062

Ötezer lei kaucióval bolti szolgai, vagy más állást keres. Cim a kiadóban. 3063

Komoly főzni tudó mindent keresek elsejére. Hausmann, Rimanóczy-u. 6 I. em. 3064

Keresünk Mediaș részére, megbízható, garanciaképes lapbizományost július 1-re. Ajánlatokat a kiadóba kérünk. 1975

Nagyobb toledó munkához himzőnőt keresek Carmel, Str. Saguna 11. 3065

Ügyes leányt tanulónak felsőreszkészítéshez felvesz Rothschild Str. Avram Iancu 13. 3063

Intelligens fiatal leány tökéletes román nyelvtudással felvétetik. Piața Mihai Viteazul No. 6 trafik. 3066

Bejárónót keres Salamon, Str. Matei Corvin 10.

Lapkihordót Oradea területére bevezetett helyekre fix fizetéssel és mellék jövedelemmel a kora esti órákra azonnal felvesz a Friss Ujság. Gyakorlással bírók és nyugdíjasok előnyben. Jelentkezni a kiadóhivatalban.

NYOMATOTT PÁSZTOR EDE CEGNÉL ORADEA

Mindenes szakácsnőt és bejárónót 1-ére felveszek. Dr. Sebestyén ügyvéd, Brătianu-u. 18 sz. 3067

VÉTEL-ELADÁS

Kis magánház nagy telekkel eladó. Seleuși rét 8 ucca 32. Balaton. 2053

Eladó a Str. Francezán egy telek. Értekezni d. u. 2—4 között Str. Franceza 12. 1955

Cukrászoknak tortalap, paszálvéták nagy választékban a pirtálca, mignon papírok, papír legolcsóbban Pásztor Ede cég papíráruházában. 7040

Mindenféle használt éttermi és kávéházi felszerelést vesznek. Jakobovits Ferenc, Str. Măcelarilor 1. 2055

Kis magánház sürgősen eladó. Str. Dum. Onciul 11. 3070

Eladó Habzóbor készítőgép, laskavágó-gép, cacaovaj-prés, Opalograf sokszorosító gép, cu korkaformák. Back Adolf Valea lui Mihai 3069

Hálószoba butor olcsón eladó háztulajdonosnál Hilaria u 2-a. 3076

Eladó egy szép nagy ház részletre is. Str. Marton Manó u. 10. 3071

Eladó 33 boglya prima anyaszéna a niuvedi chiudi réten. Érdeklődni Oradeán str. Brătianu 28. 3072

LAKÁS

Egy szoba konyha azonnalra kiadó. Str. Wilson 14. 2014

Kiadó egy szoba, konyha, spejzos lakás beveteményezett kerttel. Colonia Ioșia str. 53 No. 26. 3075

KÜLÖNFÉLE

Bérbeadó 2 szobás, fürdőszobás, parkettás urilakás (magánház) cca 1 és fél hold értékű gyümölcsös, kertészettel alkalmas területtel a Ioșia telepen Berthelot uti villamos megállótól 10 percre. Bérbeadó hosszabb időre is. Érdeklődni lehet Kortsmáros Lászlónál, str. Pasteur 13. Telefon 85. 1970

Cséplési vállalat javított 8-as géppel bérbe adó vagy eladó. Sarkady Simeon Bărnutiu 30. 3073

Veszek

Ócska ólmo

Cim a kiadóban

Purifikátor szabadalmazott készülék legtekélyesebben dolgozik, minden cséplőre könnyen szerelhető. — Kérjen prospektust. Desider Friedrich, Timișoara IV. Str. Pop de Băsești 14.

Gombmester nagy gyakorlattal állást vagy társat keres. Dóczi László Str. Turnătorilor No. 2. 3074

Épület és butorvasalások

a legtekélyesebb kivitelben. Diszes csontbutor veretekben a legújabb modellek.

Stern József vaskereskedés Oradea, Piața Mihai Viteazul No. 2. Árjegyzék ingyen és bérmentve

Roosevelt fia feleségül veszi a „delavarei hercegnőt”

Newyork, június 26. Már egy hét sem választ el ifjabb Franklin Delano Rooseveltnek, az elnök fiának és a szép szőke Ethel Dupontnak, társasági becézőnéven a „delavarei hercegnőnek” esküvőjétől és most már bizonyosnak látszik, hogy ez a házasságkötés, amely Amerika két legbefolyásosabb, de egymással hadilábon álló családjá közt teremt rokoni kapcsolatot, a szülők minden ellenkezésével dacolva megtörténik. A francia származású Dupont család kezén van a világ leghatalmasabb vegyészeti koncernje és

a család vagyona nagyobb, mint Fordé vagy Rockefelleré:

az Egyesült Államok legnagyobb vagyona. A menyasszony apja, Pierre Dupont, a legutóbbi elnökválasztási korteshadjárat során

Roosevelt legádázabb ellenfelei közé tartozott

s az esküvő napján, június 30-án nem is lesz Amerikában. A kincstári hivatal éppen most jár el ellene nagyszabású adóeltitkolás vádjával.

Roosevelt elnök azonban ott lesz fia esküvőjén Duponték wilmingtoni kastélyában, mely egyébként a különös „Bagolyfészek” nevet viseli. A meghívott vendégek száma 300.

Rádió műsor

VASÁRNAP

București: 7.30: A reggeli műsor közvetítése 9.55: Istentisztelet 13: Időjárás, sport. — 13.10: A Stănescu zenekar hangversenyének közvetítése. Közben körülbelül 14.10: Hírek 15: Mezőgazdáknek szakelőadás 19: Gramofonlemeznek adása. 19.50: Felolvasás. 20.10: Gramofonlemez 20.40 A Postászenekar hangversenyének közvetítése 21.10: Felolvasás 21.25: Gramofonlemez. 21.05: Rádiózenekar 22.30: Hírek és sport 23.55: A rádiózenekar operai hangversenye Basarab Helen és Arnauti M. énekel. Vége 24 órakor, majd: Közlemények.

Budapest I. 10.30: Hírek 11.12.10: Egyházi ének és szentbeszéd 12.15—13.15: Evangélikus istentisztelet. Prédikál: Szabó József 13.20: Pontos időjelzés 13.30: Az Operaház tagjaiból alakult zenekar. 14.05: „Világhíradó”. 15: Lemezek. 16: Gazdáknek 16.50: Cigányzene 17.30: Részletek a János vitézből 18: Roland Raupenstrauch zongorázik 18.50: Szalonzene 19.25: Női énekegyüttes 20: „Jávai szórakozások”. 20.40: Sport 20.50: „Aranyvirág” 23: Hírek 23.20: Magyarország—Németország atlétikai mérkőzés 24.05: Cigányzene. 1.05: Hírek

HÉTFŐ

București: 7.30: A reggeli műsor közvetítése 10.30: Hírek,

árfolyamhírek és vízállásjelentés 13: Gramofonlemez 13.25: Sporthíreknek adása 13.40: Gramofonlemez 14.15: Hírek közvetítése 14.30: Gramofonlemez 15: Hírek 16.45: Előadás. 19: Gramofonlemez 21.20: Felolvasás 21.25: Csak Radio România: Gramofonlemez. — Csak Radio București: Popovici—Pretorian: Zongorahangverseny 21.45: Alexandrescu Nina hegedül 22: A két állomás együtt: Folyóiratok 22.10: Poenaru Gy. énekel De Curtis: Istent veled, szép álmom. Nefelejcs Ezer angyal az égből. De Lucia: Középkori szerenád. Alvarez: Szeretlek 22.30: Hírek. 22.45: Seidmann szaxofonművész játéka 23.45: Hírek külföldre németül és franciául. — 23.55: Hírek.

Budapest I. 7.45: Torna Utána: Gramofon 8.20: Étrend 11: Hírek 11.20 és 11.45: Felolvasás 12.10: Vízjelzőszolgálat 13: Déli harangzó 13.05: Chopin művek zongorán 13.40: Hírek. 14: Postás zenekar 14.20: Pontos időjelzés 15.40: Hírek 16: Árfolyamhírek 17.15: „A fáraók országa ma” Felolvasás. 17.45: Pontos időjelzés 18: Szalonzene Előadás 19: Debreceni zongorahármas 19.30 „Mit kell tudni a korszerű hadseregéről” 20: A bécsi „Watharia” énekkar Nagy Endre csevegése 21: Hangverseny zenekar. 22.30: Hírek 22.50: 24 tagú cigányzenekar 23: Időjárásjelentés 23.40: Hanglemezek 1.05: Hírek külföldi magyarok számára.